UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Onvs Ecclesiae.|| In hoc libro ... admiranda quædam ac planè obstupenda, de septem ec-||clesiæ statibus, abusibus quoq[ue] grauissimis, & futuris eiusdem calamitatibus ex sanctor[um] pro-||phetijs & ...

Pürstinger, Berthold

Coloniæ, 1531

VD16 ZV 12498

De ira dei se contra contumaces vindicantis. Cap. 35

urn:nbn:de:hbz:466:1-29969

Visual Library

duriores,aſperiores,implacabiliores,ſibi inuicem auſteri,ſine pietate,&benigni- g̃.c.31.§.12.
tate,crudeles ſine charitate,auari ſine largitate,duri ſine deuotione, amatores hu- &.ĩ.ca.44.
ius ſeculi,temerarij ſine timore,contemptores regni cœleſtis ſine prouidentia,p̃- §.5.
uaricatores ſine conſideratione pœnæ infernalis,nec emendari volunt per p̃dica-
tiones,exempla,monita,miracula,vel tormenta,nec p morbos,guerras,chariſti-
am vel inundationes aquarũ,quæ om̃ia quaſi deliramenta nobis vident̃.Et ſic fer-
Pſalm̃.104. rum,id eſt,obſtinatio & induratio pertranſiuit animã populi Chriſtiani. Ad quē
Eſa.48 dn̄s:Sciui quia durus es tu & neruus ferreus ceruix tua & frons tua ærea, p̃dixi tibi g̃.c.31.§.1
extunc anteq̃ venirent ſcilicet mala,audita tibi feci noua extunc, & cõſeruata ſunt g̃.c.4.§.12.
Pſalm̃.106 quę neſcis. Vnde aliquãdo vectes ferreos confringet deus. Qui nobis p Prophetã
Hiere.32 minat̃,dicens:Verterunt ad me terga,& nõ facies,quũ docerem eos, & erudirem g̃.eo.§.7&
diluculo,& nollēt audire vt acciperēt diſciplinã. Et nunc propter iſta ait dn̄s ad ci ĩ.c.55.§.6
g̃.c.4.§.1& uitatem hãc vtpote ad præſentem eccleſiam, de qua dicitis quod tradat̃ in manus g̃.c.33.§.4.
ĩ.c.50.i pri. regis Babylonis, id eſt, tyrannorum in gladio & fame & peſte. &ĩ.c.40.in
X § Ex quo itaq; cum in veteribus prophetijs, tum etiam in nouis reue- prin.
lationibus,hodie vocem dn̄i audimus, quia ſcriptura ſemper loquitur: ideo non g̃.eo.§.7&
Pſalm̃.94 debemus obdurare corda noſtra,neq; contumaces eſſe ſeu incredibiles timori dei g̃.c.32.§.16.
Ecci.1.&.2. Nam qui timent dominum,non erunt incredibiles verbo illius. Alioquin horren &ĩ.c.41.§.1
da portabimus plagarũ onera iam crebro nobis pronoſticata. Qui em̃ incredulus g̃.eo.§.6
Abacuc.2 eſt,non erit recta anima eius in ſemetip̃o. Roboremus igitur ſuauiſſimo acclama- ĩ.c.57§.11
tori noſtro Ieſu Chriſto humiliter ſupplicantes, quemadmodum fecit pater filij g̃.eo.§.1.&
Mar.9 ſpiritum mutum habentis,dicendo: Credo domine, adiuua incredulitatem meã, ĩ.c.35.§.2
Pſalm̃.94 ne incidam in iram tuam quam iuraſti incredulis, quod nõ introirent in requiem.
Hebræ.3 In quam intraturi ſumus, ſi crediderimus atq; feſtinauerimus, ſecundum Apoſto- g̃.eo.§.5
li doctrinam ingredi in illam. Caueat ergo vnuſquiſq; ne in idipſum incidat incre g̃.c.31§.5&
dulitatis exemplum,ac in diuinam contra incredulos iam dudum latam ſententi- ĩ.c.55.§.5
Hebræ.4 am propediem executioni demandandam iuxta diuinarũ reuelationum decreta,
viuus eſt enim ſermo dei & efficax.

¶De ira dei ſe contra contumaces vindicantis. Ca.XXXV.

De pœ.diſ. Ira dei nõ eſt aliqua perturbatio animi,ſed eſt tranquilla iuſti ſupplicij conſti g̃.c.30.§.6
3.ca.produ- tutio. Quæ quidem magna ſuccenſa eſt contra nos,qui nõ audimus verba re-
ctior. uelationum prædictarũ,vt faceremus ea quę ſcripta &ſignificata ſunt nobis: g̃.c.34.§.5
4.Reg.22 ſiquidem ſup incredulũ manet ira dei. Apoſtolus em̃ inquit: Scd̃m duritiam
Iohã.3 tuã & ĩpœnitēs cor theſarizas tibi irã in die irę reuelatõis iuſti iudicij dei. Nã pro g̃.c.34.§.7.
Roma.2 pter fornicationē,auaritiã, aliaq; crimina venit ira dei ſuper filios incredulitatis. &.ĩ.c.50.§.
Coloſſ.3 Vnde Eſaias: Abiecerunt legem dn̄i,ideo iratus eſt furor domini,in populum ſuũ 8.in fine.
Eſa.43 & percuſſit eum. Et infra: Vltionem capiam(ait dominus) & non reſiſtet mihi ho ĩ.c.36.§.2
Eſa.65 mo,quoniam iratus ſum ſuper populum meum. Contra populum vtiq; Chriſtia
Sopho.3 num(qui vſq; ad iracundiam prouocauit deum)ip̃e ait: Effundam ſuper eos indi-
gnationem meam & omnem iram furoris mei.

I § De modernis itaq; Chriſtianis in ſua(vt præmittitur) p̃tinacia perſe
uerantibus, diuina ira ſe vindicabit ſcd̃m prophetias veteris & noui teſtamenti. g̃.c.31§.9&
Quæ vtrobiq; indicant. In cauda quinti &in decurſu ſexti ſtatus eccleſiæ,præſer- ĩ.c.40.§.6
tim in fine ſextæ mundi ætatis(quam iam agimus) tam clerum quàm populum g̃.c.9.§.6
Chriſtianum affligendum grauius & acerbius omni alia præterita afflictione. Im- ĩ.c.37.§.12
Sapiæ.19 pijs em̃ qui nõ agunt pœnitentiã, vſq; in nouiſſimũ fine miſericordia ira ſuperue ĩ.c.41.i pri.
niet. Huiuſmodi perſecutio in breui graſſabitur ſub antipapa & tyranno, de qui- g̃.c.16.§.4.
bus inferius tractabitur. Nam omne vitium iam eſt in præcipitio, ac in omni ſta- &ĩ.c.43.§.8
tu ab infimo vſque ad ſupremum nequitia regnat, à planta pedis vſq; ad verticem ĩ.c.37.§.1
Eſa.1. capitis non eſt in eo ſanitas: ergo eccleſia peruerſa aliquando ruat & populus ini-
quus pœnam luat,neceſſe eſt.

Eſa.1. II § Hinc per Eſaiam inquit dn̄s: Heu ego vindicabo de inimicis meis: ĩ.eo.§.11
Eſa.9 nempe in ira domini conturbata eſt terra,id eſt,terreſtris eccleſia, & populus, ſc3 g̃.c.31.§.11.
Eſa.13 Chriſtianus erit quaſi eſca ignis. Et infra: Ecce dies domini veniet crudelis & indi &.ĩ.eo.§.3.
gnationis plenus & iræ furoriſq;,ad ponendam terram in ſolitudinem & pecca- g̃.c.21.§.14
tores

&ſ.c.43.§.3 tores eius conterendos de ea, quoniã ſtellæ cœli & ſplendor eaꝝ non expandẽt
&ſ.c.51.§.6 lumen ſuũ, ideo viſitabo ſuper orbẽ mala & contra impios iniquitatẽ eoꝝ. Cal- Eſa. 63
caui eos in furore & in ira mea. Rurſus in Hieremia dñs nos alloquitur, dicens: Hiere.26
g̃.ca.32.§.16 Quia ſi nõ audieritis verba hæc quæ in memetipſo iuraui, ſicut Sylo erit domus
& g̃ c.34 i fi veſtra. q.d. eccleſia veſtra ita deſolabitur ſicut Sylo olim deſtructa. Nõ poterat Hiere.44
&ſ.eod.§.5 dñs vltra portare propter malitiã ſtudioꝝ veſtroꝝ, & propter abominationes
quas feciſtis, & facta eſt terra veſtra in deſolationẽ & ſtuporẽ & in maledictũ, id-
circo euenerunt vobis mala hæc. Et infra. Noli quærere, quia ecce ego adducam Hiere.45
malũ ſuper omnẽ carnẽ, ait dñs. Dies aũt ille dñi dies vltionis, vt ſumat vindictã
de ſuis inimicis. Sta & præpara te, quia deuorabit gladius ea quæ per circuitum Hiere. 46
ſ.eo.§.12 tuũ ſunt. Ecce iratus eſt dñs contra nos vehementer. Threñ.5.i fi
III § In Zacharia inſuper dominus iratus eſt ſuper patres noſtros iracun-
ſ.c.49.§.10. dia, quia non audierunt neq; attenderunt ad deum, ideo ſicut cogitauit dominus Zacha.1.
facere nobis ſecundum vias noſtras, ita faciet nobis. De ciuitate deniq; Hieruſa-
g̃.ca.29.§.2 lem in typo eccleſiæ dominus per Ezechielem inquit: Eijciam gladium meum Ezech.21.
& g̃ c.31.§ 11 de vagina ſua, & occidam in te iuſtum & impium. In terra natiuitatis tuæ iudica-
&ſ.eo.§.12 bo te & effundã ſuper te indignationem meam. In igne furoris mei ſufflabo in te,
g̃.ca.31.§.15. daboq́; te in manus hominum inſipientium & fabricantium interitum. Igni eris
&ſ.eo.§.7. cibus, ſanguis tuus erit in medio terræ, obliuioni traderis, quia ego dominus lo-
ſ.ca.57.§.6 quutus ſum. Et infra: Et ſcient gentes, quoniam in iniquitate ſua capta ſit domus Ezech.39
g̃.eo.§.2 Iſrael. i. Chriſtianitas moderna, & dereliquerint me, & abſconderim faciem meã g̃.ca.31.§.16
&ſ.eo.§.7. ab eis, & tradiderim eas in manus hoſtium, & ceciderint in gladio vniuerſi. Iuxta &ſ c.39.§.5.
g̃.c.1.§.3 i fi immunditiam eoꝝ & ſcelus feci eis & abſcondi faciem meam ab illis. Ad hoc in
&ſ.eod.§.5 pſalmis: Viſitabo in virga iniquitates eorum, & in verberibus peccata eorum. Pſal.88
ſ.c.49.§.20 Item iratus eſt furore dominus in populũ ſuum & abominatus eſt hæreditatem Pſal.105
ſuam, & tradidit eos in manu gentium. Et alibi dicitur: Iratus eſt furor dñi cõtra 4.Reg.13
Iſrael, & tradidit eos in manu tyrannorum.
IIII § Præterea Amos ſpiritu plenus, in typo quorundam ciuitatum vo- Amos.3
luit præmonſtrare ac denuntiare grauem, irreuocabilemq́; dei iram nunc appro
pinquantem ad noſtri euerſionem, in perſona dei dicens: Viſitabo ſuper vos ini
quitates veſtras, & neſcient facere rectum, theſaurizantes iniquitatem & rapi-
ſ.eo.§.5 nas in diebus ſuis, propterea tribulabitur & circuietur terra. Et infra: Iurauit dñs Amos.4
deus in ſancto. ſ. filio ſuo, quia ecce dies venient ſuper vos & leuabunt nos in con
g̃.ca.34.§.5 tis & reliquias veſtras in ollis feruentibus. Per contos. i. baculos ſignificant pœ-
&ſ c.40 §.9 næ temporales, per ollas aũt pœnæ gehennales. Sequitur in propheta: Cognoui Amos.5.
g̃.c.22.§.7. multa ſcelera veſtra, hoſtes iuſti accipientes munus & pauperes deprimentes in
&ſ.eod.§.8 porta, ideo prudens in tempore illo tacebit, quia tẽpus malũ eſt. Ecce q̃ horren-
ſ.c.55.in pr. dũ præconium de tẽpore præſenti. Propterea hæc dicit dominus: In omnibus
plateis planctus, & in cunctis quæ foris ſunt, dicetur, væ ve. Et infra: Ecce oculi Amos.9.
g̃.c.34.§.1. dñi ſuper regnum peccans & conteram illud à facie terræ. In gladio morientur
omnes peccatores populi mei. ſ. increduli.
ſ.c.58.§.2 V § Quæ eſt hæc ira dei immenſa & nobis nunc oſtenſa? quiſnam nõ con
g̃.ca.4.§.13 tremiſcet tantas plagas ſuperioribus ſimiles contra nos prope & ſtatim futuras
ſ.c.58.§.3 ob magnitudinem noſtroꝝ peccatoꝝ prioribus ſimilium vel etiam maiorumq́;
ſine timore properamus? Porrò prædictæ prophetiæ non ſolum ſunt cõminа- Ezech.21.
g̃.c.34.in fi. toriæ, ſed etiam diffinituræ, quæ nullo pacto retractant. Quia ipſe dominus lo- Heb. 4
& g̃.eo.§.3. quutus eſt, qui eſt veritas, & cuius ſermo eſt efficax & penetrabilior omni gladio Act.27
&ſ c.49 §14 ancipiti & pertingens vſq; ad diuiſionẽ animæ. Hinc Paulus credidit deo ſic eſſe
futuꝝ, quemadmodum dictum erat ſibi. Nam verbum domini manet in æternũ
g̃.eo.§.2.& Maxime quando deus dicit, iuro vel iuraui, tantũ eſt, quantũ, ſtatuo, vel ſtatui. Pſ̃.118.l.nũ
ſ.eo.§.6 Vnde dicit: Iuraui & ſtatui cuſtodire iudicia, hoc eſt diſpoſui irreuocabiliter abſ 1.Reg.3
q; retractatione, vt patet in lib. Regum, vbi deus prædixit & iurauit Iſraeli, quòd Eſa.45
ſ.c.37.i pri. propter iniquitatem iudicaturus eſſet domum eius. Et in Eſaia dicit dominus: In Hiere.44
memetipſo iuraui, egrediet̃ de ore meo iuſtitiæ verbum & non reuertet̃. Item in Heb.6
Hieremia: Ecce iuraui in nomine meo magno & vigilabo ſuper eos in malum.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Siquidem deus neminem habet per quem iuret, maiorem: ideo iurat per ſe- S̄.eod.§.4.
metipſum & in nomine ſuo. Quod iuramētum, ſi ſpernit homo, ponet deus in ca
Ezech.17 put eius & expādet ſuper eum rete ſuū. S̄.eo.§.5.
VI § Sicut autem in veteri teſtamento perfidis Hebræis dominus iureiu-
rādo comminabatur excidium, niſi audirent & ſequerentur verba diuina ipſis ꝑ S̄.eo.§.5.&
prophetas reuelata: ſic ſimili modo in nouo teſtamēto nobis iureiurādo deus mi- J.eo.§.10
Apoca.10 natur: Hinc angelus iurauit per viuētem in ſecula, quia cōſummabitur myſteriū S̄.ca.11.§.2.
J.in pri. cō. dei, ſicut euangelizauit per ſeruos ſuos prophetas. Apud Birgittā crebra dei ex- S̄.c.32.§.13.
1.Bir.56. primuntur iuramenta dicentis: Ego iuro in deitate mea, quę Adam expulit è pa- & J.c.36.§.1
radiſo, & Pharaoni decem plagas immiſit, quòd venio eis citius quàm credunt. J.c.55.§.3.
Ego iuro in humanitate mea quam de virgine aſſumpſi ſine peccato, quòd com- S̄.c.31.§.15.
plebo verba mea: Ego iuro in ſpiritu meo qui ſuper apoſtolos eſt miſſus, ꝙ ſi nō & J.c.37.§.11
emēdati ad me redeant, vindicabor in ira mea: Tunc væ erit eis in corpore & ani S̄.c.34.§.9.
ma, & cruciatus eorum erit perpetuus: Tūc ſentient quod nūc credere contem- & J.eo.§.11.
nūt: Tūc intelligent, quaſi pius pater eos monuerim & me noluerūt audire: Ecce J.eo.§.13
ſi noluerūt credere verbis, credāt operibus quū venerint.
VII § Deus proculdubio complebit verbū ſuū quod nobis ſub iuramēto
Deute.9. cōminatus eſt: huiuſcemodi nāq; iuramenta & cœleſtis iræ monita, quæ proce-
Pſal.88. dūt de labijs diuinis, nō fient irrita, Propheta teſtāte: Loquetur ad eos in ira ſua:
Pſalm̄.2. & in furore ſuo cōturbabit eos. Reges eos in virga ferrea & tāquam vas figuli cō-
fringes eos. Apprehendite diſciplinam nequando iraſcatur dominus, & pereatis
Pſal.73. de via iuſta: cū exarſerit in breui ira eius. Et infra: Iratus eſt furor tuus ſuper oues
Pſal.88 paſcuæ tuæ: Et exardeſcet ſicut ignis ira tua. Quia defecimus in ira tua & in furo- S̄.eo.§.3.&
Pſal.89. re tuo turbati ſumus. Corripiamur: Quis nouit poteſtatem iræ tuæ & præ timo- J.eo.§.
Pſal.109. re tuo iram tuā dinumerare? Et infra: Dominus cōfregit in die iræ ſuæ reges, iu- S̄.ca.34.§.1.
dicabit in nationibus, implebit ruinas. & J.ca.4.in
VIII § Videamus modo quid alij prophetæ de ira & vindicta dei cecine- prin.
rint: In Oſea etenī deus loquitur: Ad iracūdiam me prouocauit Ephraim in ama
Oſee.12. ritudinibus ſuis, & ſanguis eius ſup eum veniet & opprobriū eius reſtituet ei dn̄s:
Rurſus idē propheta: Pereat Samaria, quoniā ad amaritudinē cōcitauit deū ſuū:
Oſee.14 In gladio pereant. Item Micheas: Dominus deſcēdit & calcabit ſup excelſa ter-
Mich.1. ræ & cōſumment mōtes ſubtus eum & valles ſcindent ſicut cæra à facie ignis: Si-
cut aquæ quæ decurrūt in preceps. In ſcelere Iacob omen iſtud & in peccatis do-
mus Iſrael. Et infra: Ecce ego cogito ſup familiam iſtam malū, vnde nō auferetis
Mich.2. colla veſtra, & nō ambulabitis ſupbi, quoniā tempus peſſimū eſt. Et infra: Ego S̄.eod.§.4.
Mich.6. ergo cœpi percutere te ꝑditione ſup peccatis tuis: ambulaſti in voluptatibus, vt S̄.c.31.§.&
darem te in perditionē. Item dies ſpeculationis tuæ, viſitatio tua venit: Nūc erit J.c.38.§.7.
vaſtitas eoꝝ: Et terra erit in deſolationē propter habitatores ſuos. Paſce popu- S̄.c.15.§.&
lum tuū in virga tua. Et infra: Iram domini portabo, quoniā peccaui ei, donec cau J.ca.53.in fi.
Mich.7. ſam meā iudicet & faciat iudiciū meū. J.c.47.i pr.
IX § Cauſa illius diuinæ iræ in promptu eſt: Quia vniuerſa in orbe terraꝝ J.eod.§.13.
ſtant in ordine ſuo ad pręceptum dei, excepto ſolo homine terreno, qui propter
terrena deum ſuū & dominū totius terraꝝ orbis ad iram prouocat: Qui etiā ſpre S̄.c.28.§.1.
ta omni prophetia & admonitione & prædicatione, communis populus prædi-
catoribus infeſtus ſua facinora cōtinuat: Cui dominus minitat, dicens: Ego miſi S̄.c.33.§.3 in
4.Eſd.1. pueros meos prophetas ad vos quos acceptos interfeciſtis, & laniaſtis corpa eo- fi.
rum: Quorum ſanguinem requiram. & J c.36.i pr
4.Bir.134 X § Porrò Birgitta reuelauit Iohannem Baptiſtam in throno cœleſti dice
re: In mille annis nunquam fuiſſe tantam iram dei ſuper mūdum quanta nūc eſt. J.eo.§.14&
Matt.3 A qua quidem ira nobis eſſe fugiendum idem Iohannes in euangelio demōſtra- J.ca.54.§.1.
Lucæ.3. uit. Homo nanq; malitioſus non ſolum eſt arbor inutilis non faciens fructum bo S̄.c.15.§.7.
num, ſed etiam cenſetur eſſe arbor pernitioſa faciens fructum venenoſum: ergo & J.c.57.§.8
excidetur & in ignem mittetur: Ventilabrum enim eſt in manu Chriſti, qui pur J.ca.62.§.9.
Lucæ.18 gabit aream ſuam & cōgregabit triticum in horreum ſuum: Paleas autem com- S̄.eod.§.7.
buret igni inextinguibili. Idem quoq; ſaluator inquit: Quia deus cito faciet vin- & J.c.36.§.1

ḡ.eo.§.6.& dictam ſuorum electorum ad ſe clamantium: Verbum autem domini in æter-
ſ.ca.62.§.17 num permanens, eſt hoc vnum quod euangelizatum eſt in nos. Reuelabitur eñ 1.Petr.1.
ſ.c.57.§.11. (ſecundum Apoſtolum) ira dei de cœlo ſuper omnem impietatem & iniuſtitiã Rom.1.2
ḡ.c.12.§.7 ĩ fi hominũ, his ſcilicet qui ſunt ex contentione & qui non acquieſcunt veritati, cre-
ḡ.ca.18.§.4 dunt autem iniquitati, ira & indignatio, tribulatio & anguſtia in omnẽ animam ḡ.ca.32.§.12
& ſ.c.41 §10 hominis operãtis malum. Nunquid iniquus eſt deus qui infert iram? Abſit. Alio- & ſ.c.58.§.5
& ſ c.52.§19 quin quomodo iudicabit deus hunc mundum? Rom.3

XI § Neceſſarium igitur eſt ac diuinæ iuſtitiæ opportunũ, rationiq; con-
ſonũ, vt aliquando deus vindicet tot inueterata hominũ peccata, à quibus nondũ
ḡ.eo.§.6.& deſiſtimus, imò nolimus quodammodo audire deũ, quẽ ideo ad iracundiam pro-
ſ.c.37.i pri. uocamus. Propter hoc ait dñs deus fortis: Heu ego conſolabor ſuper hoſtibus Eſa.1.
ḡ.eo.§.2 meis, & vindicabor de inimicis meis. Et ſic deus conteret ſceleſtos & peccatores
ſimul. Qui ſua peccandi pertinacia quaſi velint vindicari, Ideo inuenient vindi-
ḡ.ca.29.§.1 ctã à dño. Qui impijs & peccatoribus reddẽt vindictã, cuſtodiens eouſq; in diem Ecci.12.28
ſ.ca.36.§.8. vindictæ, Quia illorum peccata ſeruãs ſeruabit, & vidicãs vindicabit, Quoniã vin Ecci.5
dex eſt dñs de omnibus peccatis, ſicut Apoſtolus eſt conteſtatus. 1.Theſſ.4

XII § Operæpretiũ inſuper eſt, vt contra nos aliquando exerceat vel exe
quatur ſuam iuſtitiam is, qui eſt infinite iuſtus. Nam iuſtus iudex & dominus iu- Pſal.7.10
ſtitias dilexit, Ideo oĩa iuſte diſponit. Non omnino decet vt ſemper lateat iuſti- Hiere.1.
tia iuſtiſſimi iudicis, qui ſemper vigilat ſuper verbo ſuo vt faciat illud. Quod qui- Iob.20
ḡ.eo.§.2 ĩ fi dem verbum eſt gladius dei, eductus & egrediens de vagina ſua & fulgurans in
ſ.c.95.i pri. amaritudine ſua. Hinc ait dominus ad modernam Chriſtianitatem: Ecce ego ad Ezech.21.
ḡ.eo.§.3.& te, Et eijciam gladium meum de vagina ſua & occidam in te iuſtum & impium. Ezech.12
ḡ.c.33.§8& Et alibi: Euaginabo gladum meum.i. manifeſtabo diuinam iuſtitiam, Siquidem
ſ.c.49.§.18. per vaginam ſignificatur dei patientia, in qua diuina latet ſententia. Quoniam
ſ.ca.58.§.4 diuinam iuſtitiam, in dei patientia modo latentẽ, non videmus quaſi nobis occul
ḡ.c.22.§.11. tatã, quam tandem acriter ſentiemus. Illa iuſtitia eſt gladius ex vtraq; parte acu Apo.1.19
& ſ c.60.§.5 tus, & de ore Chriſti procedens, qui percutiet terram virga oris ſui. Iam autẽ di-
uina ſententia non videtur acuta, quia non percutit, idcirco non timetur, Sed cũ Eſa.11.
percutiet, ſentietur fulgur eius, qui ait: Si acuero vt fulgur gladium meum, & arri Deut.32
puerit iudiciũ manus mea, reddam vltionem hoſtibus meis.

ḡ.ca.30.§.1. XIII § Fugiamus ergo à facie gladij, ne videamur ſolidiores aſina, cui in-
& ſ.c.37. ſedit Balaan. Scitote enim iam eſſe iudicium, & angelum dei ſtare contra nos in Iob.19
ſ.ca.40.§.3 via euaginato gladio, qui eſt vltor iniquitatis. Noſtra quippe dementia per bru- Num.22
ḡ.c.82.§.4. ta animalia confunditur, veluti figuratum eſt in iumento, quo vehebatur idem Iob.19
in fi. ariolus Balaan, qui mala intentione ibat contra præceptum dei. Ideo iratus
erat deus, ſtetitq; angelus à deo miſſus in via euaginato gladio. Quem cer-
nens aſina, auertit ſe de itinere, & ceſſit minis angelicis. Præſumptuoſus au-
tem Balaan peccato obſtruſus, angelum non videbat, ſed per brutum animal cõ- 2.Pet.2
futabatur. Hinc Petrus inquit: Subiugale multum animal in hominis voce lo- Num.22
quens, prohibuit prophetæ inſipientiam: Qui licet tandem viſum Angelum ex
ḡ.eo.§.9.& terrore adorauit, ipſe tamen reprobus permanſit. Sic nos rationales homines or
ſ.c.38.§.7 dinationem à deo nobis datam & præceptam tranſgredimur. Bruta vero anima-
ḡ.eo.§.6 ĩ fi lia ordinatam ſibi naturam non tranſgrediuntur. Et licet nos tandem iram diui-
ḡ.ca.33.§.2 nam experimentis ſentimus, tamen ſeruili dumtaxat timore deum orantes, re- 2.Pet.2
& ſ c.57.§.6 probi manemus, ſequentes viam Balaan, qui mercedem iniquitatis amauit, corre
ḡ.c.28.§.12 ptionem vero habuit ſuæ veſaniæ.

ḡ.c.33.§.3 XIIII § Cæterum ſcriptura nobis præcipit, dicens: Conuenite & cõgre Sopho.2
gamini antequàm veniat ſuper vos ira furoris & indignationis domini. Et abſ- Apo.6
ḡ.eod.§.10 condite vos ab ira agni. Igitur illam agni iram demulceamus deuotis, ſedulisq; Exo.32
precibus cum prophetis, dicentes: Quieſcat ira tua domine deus, & eſto placabi- Pſal.6
lis ſuper nequitia populi tui. Ne in furore tuo arguas me, neq; in ira tua corripias Pſal.36
me. Deſine ab ira & derelinque furorem. Quoniam ira in indignatione eius & vi Pſal.29
ta in voluntate eius. Ad veſperum demorabitur fletus, & ad matutinum lætitia.
Demum poſtquàm humiliati fuerimus, ſperandum eſt, à nobis iram domini di- 2.par.12

uerti, nec nos penitus deletum iri, ſed eandẽ diuinam iram in miſericordiã tum
2. Mach. 8 conuerti. Idcirco ab oratione nõ eſt ceſſandũ, donec auertatur ira dei noſtri à no g̃.c.17.§.11.
1. Eſd. 10. bis ſuper peccato noſtro.
XV § Nam etſi iuſtitia dei clamet ſuper Chriſtianos vindictam, nihilomi g̃.ca.2.§.2.
nus tamẽ huic iuſtitiæ immiſcetur diuina miſericordia, quæ nos in ſupplicijs tẽ-
poralibus continue admonet ceſſare à malo & operari bonũ. Non enim ſicut in g̃.c.30.§.8.
alijs nationibus, dominus patienter expectat, vt eas, cum iudicij dies aduenerit, in &ſ.ca. 40.
2. Mach. 6. plenitudine peccatorum puniat, ſic & in nobis ſtatuit, vt peccatis noſtris in fi- in prin.
nem deuolutis ita demum in nos vindicet. Propter quod nunquam quidem à no g̃.c.30.§.3.
bis miſericordiam ſuam amouet. Corripiens vero in aduerſis populum ſuũ non
2. Mach. 7. derelinquet. Et infra: Nos propter noſipſos hæc patimur peccantes in deum no
ſtrum. Et ſi nobis propter correptionẽ deus modicum iratus eſt. Sed iterum re-
2. q. 5. quãto conciliabitur ſeruis ſuis: Et hoc quando à peccando deſiſtimus. Tunc eñ deſinet
1. Theſſ. 1 omipotentis ira quæ ſuper omne genus noſtrum iuſte ſuperinducta eſt. Siqdem
ſ. infi. con. humiliantibus ſe per pœnitentiam, venia nõ negatur. Ieſus nãq; eripiet pœni- g̃.c.30.§.11.
tentes ab ira ventura.
11. q. 3. rurſus XVI § Perſiſtentibus autem in cõtumacia, ſeueritas eſt oſtendenda. Vn
cũ c. ſequẽ. de canon ſtatuit: Si excommunicati intra annum ſe purgare contẽpſerint, vlte
Theſſ. 2. rius non audiantur. Et quando deus permittit prohiberi peruerſis hominibus p̃-
Matt. 7. dicari vt ſalui fiant (quoniam porcis & canibus ſacra non ſunt committenda) vt
Diſt. 43. in ſcilicet impleant peccata ſua ſemper, tunc peruenit ira dei ſuper illos vſque in g̃.c.32.§.18.
mãda. finem. Et habentur in prophetijs: Si populus noluerit conuerti, incipiet gladi- g̃.c.31.§.4.
Oſee. 11. us in ciuitatibus eius & conſumet electos eius. Tunc non erit qui conſoletur,
Treno. 1 ipſam eccleſiam ab omnibus charis eius, ſed omnes amici eius ſpernent eam, & ſ.ca.57.§.9.
fient ei inimici, prout ſequitur

¶Quomodo ſancti & innocẽtes cõtra malefactores vindictã exigũt. Cap. XXXVI.

Prouer. 15. ET ſi pro eccleſia militante altiſſimũ ſedulo deprecenť ſancti & iuſti, quo- g̃.c.29.§.9.
Eccle. 45. rum vota ſunt placabilia, & qui in ſuis verbis monſtra placãt, potiſſimũ &ſ.c.57.§9
beata virgo Maria aſſiduo apud deũ pro nobis intercedit, quẽadmodũ g̃.c.2.§.2&
in Birgitta Chriſtus oſtẽdit dicẽs: Interceſſione matris meæ miſericor- ſ.eo.§.4
4. Bir. 58. & dia mea parcit omibus & omes ſuffert, quãquã iuſtitia clamet vindictã. Et infra: g̃.c.31.§.15.
li. 6. c. 26 Vere eccleſia mea nimis lõge à me receſſit, intãtũ, ꝙ niſi p̃ces matris meæ interue g̃.ca.29.§.6
nirẽt, nõ eſſet ſpes miſericordiæ. Quæ qdem mater Ieſu ait: Ego ante terribile iu
6. Bir. 34 diciũ illud futuꝝ filij mei p̃cedo cũ miſericordia mea. Tamẽ qa à peccatis nõ de- g̃.ca.35.§.9
ſiſtimus, ſed peccata peccatis accumulamus, ideo deprecatio ſanctoꝝ nõ ſolum ſ.c.41.§.4.
nõ exaudiet, ſed etiã iudex altiſſimus, tum pro ſua iuſtitia, tũ etiã ad beatę Mariæ
aliorũq; iuſtoꝝ ſentẽtiã, necnõ ad pauperꝝ & innocentũ clamorẽ, in nos diuinã
Pſal. 49. 57. ſuã exercebit vindictã. Quoniã ſancti cõgregati ordinãt teſtamẽtũ. i. volũtatem
Pſal. 139. dei: Lętabitur quoq; iuſtus quũ viderit vindictã. Manus ſuas lauabit in ſanguine g̃.c.31.§.13.
peccatoris, qñ dñs facit iudiciũ inopis & vindictã pauperꝝ, & exultabũt ſancti in &ſ.c.46.§1
Pſal. 149 gloria, & gladij ancipites in manibus eoꝝ, ad faciẽdã vindictã in nationibus, in- ſ.ca.64.§.2.
crepatiões in populis, ad alligãdos reges eoꝝ in cõpedibus & nobiles eoꝝ in ma g̃.c.25.§.10.
nicis ferreis, vt faciãt in eis iudiciũ cõſcriptũ. Voca ergo ſi eſt q tibi peccatori cõ-
Iob. 5 tumaci reſpõdeat, ad aliquẽ ſanctoꝝ cõuertere. Quaſi Iob diceret, ſanctoꝝ eẽ ne
minẽ qui tibi in tua ærumna apud deũ ſuccurrat.
I § Inſuper iſtud diuinum animaduerte eloquium. Quæſiui de eis ſcilicet g̃.c.17.§.11.
Ezech. 22 ſanctis virũ qui interponeret ſepem, id eſt, precem efficacem & (ad impediẽdum
iuſtitiæ meæ rigorem) ſtaret oppoſitus contra me pro terra, ne diſſiparem eam,
& nõ inueni. Et effudi ſuper eos indignationem meam, & in igne iræ meæ con- g̃.c.35.§.10
ſumpſi eos, viam eoꝝ in caput eoꝝ reddidi ait dominus deus. Dixit quoq; Chri- &ſ.eod.§.5
Iohan. 5. ſtus ad Iudæos, qui hodie repreſentant peruerſos Chriſtianos, nolite putare
Lucæ. 9. quia ego accuſaturus ſum vos apud patrem, eſt qui accuſat vos Moyſes, in quo
vos ſperatis. Et alibi: O generatio infidelis peruerſa, vſquequo ero apud vos
& patiar vos? Super quo diſcipuli eius Iacobus & Iohannes dixerunt. Domi- ſ.c.56.§.1

ne vis